

Ämne Möte Nationellt råd för patientsäkerhet	Datum 2026-09-23	Tid 13.00-16.00
Upprättad av Louise Djurberg	Justerad av Samtliga deltagare	Signatur
Deltagare Socialstyrelsen: Charlotta George, Chris Landergren, Agneta Calleberg och Louise Djurberg, Arbetsmiljöverket, Kersti Lorén, e-hälsomyndigheten, Anette Aronsson, Folkhälsomyndigheten, Andreas Sandgren, Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Peder Carlsson, Läkemedelsverket, Helena Henriksson, Löf regionernas ömsesidiga försäkringsbolag, Pelle Gustafson, Nationell samverkansgrupp Patientsäkerhet (NSG patientsäkerhet), Åsa Lindström Hammar, Patientnämnden Sörmland, Carolina Sandberg, Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU), Anna Christensson. Närvarande första delen av mötet: Socialstyrelsen, Lars Almroth, Kristina Wikner. Inbjudna men ej närvarande: Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Nätverket Regional stöd och samverkanstruktur (RSS), Statens Haverikommission, Strålsäkerhetsmyndigheten, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).		

Nr	Ärende	Föredragande	Beslut, åtgärd etc.
1.	Mötet öppnas	Charlotta George	Charlotta George öppnar rådets tjugofjärde möte. Agenda presenteras. Inga övriga frågor anmäls.
2.	Introduktion och presentationsrunda	Charlotta George	Kort presentationsrunda.
3.	Aktuellt hos respektive aktör	Samtliga	<u>Arbetsmiljöverket:</u> Ny tillsyn till hösten: belastningsergonomi i äldreomsorgen och personförflyttningar. Tillsyn som kommer att gå in i 2027. Myndigheten har två samverkansavtal, ett med Försäkringskassan och ett med IVO. Samverkar även med Socialstyrelsen liksom med Folkhälsomyndigheten, bland annat kopplat till Antibiotikaforum och pandemigruppen. Myndigheten har fått uppdraget att samordna regeringens arbetsmiljöstrategi 2026–2031. Start med möte i november. <u>E-hälsomyndigheten:</u> Sedan 1 juni: övertagit ansvar för Snomed CT, klassifikationer och nationell informationsstruktur från Socialstyrelsen. Webinarieserie ges under hösten på tema European Health Data Space (EHDS): 7 oktober, kl. 12-13 samt 3 november och 7 december. Farmakologisk analys (tidigare Elektroniskt expertstöd, EES) är nu certifierad som en medicinteknisk produkt och har fått nytt gränssnitt. Många regeringsuppdrag har kommit in den senaste ti-

		den, bland annat Nationell listningstjänst i primärvården samt uppdrag att utreda möjligheten till ett vaccinationsregister inom ramen för Nationella läkemedelslistan. <u>Folkhälsomyndigheten:</u> Arbete pågår i regeringsuppdraget om nationell struktur för uppföljning av vårdskador, vårdrelaterade infektioner (VRI) och följsamhet till vårdhygieniska rutiner. AntibiotikaSmart Sverige fortsätter. Ett 70–80 tal verksamheter som är nu diplomerade. Den årliga kartläggningen av VRI inom särskilt boende för äldre, HALT, genomförs vecka 46 och 47. Nationell samverkan och den nationella strategin mot antibiotikaresistens (AMR): arbetet pågår med att ta fram handlingsplanen, som ska lämnas in till regeringen i december. Enheten för suicidutredningar, med ansvar för nationella suicidutredningar, är i gång sedan slutet av augusti. <u>IVO:</u> Oförändrat grunduppdrag men organisationsförändringar på myndigheten. Sedan juni är IVO en styrelsemyndighet. Myndigheten växer, rekryteringstakten är hög. Utvecklingsarbete kring hur tillsynen kan bidra till lärande och utveckling. Samverkan är central i detta arbete, bland annat överenskommelse mellan IVO och Socialstyrelsen kring långsiktig och strukturerad samverkan. Välfärds-kriminaliteten har gett ett förändrat risklandskap. Förstärkt arbete på IVO, bland annat genom en särskild avdelning fokuserad på detta, men perspektivet är relevant för hela myndigheten. Handläggningstiderna har förbättrats, men ser samtidigt ett högre inflöde av klagomål. <u>Läkemedelsverket:</u> Pågående utvecklingsresa på myndigheten, myndigheten är också växande. Regeringen har gett myndigheten i uppdrag att vara nationell behörig myndighet enligt EU:s AI-förordning. Myndigheten har fått en ny chefläkare i form av Rasmus Havmöller. Myndigheten har övertagit förvaltningen av Läkemedelsdomänen, strukturerad info om läkemedel och läkemedelsanvändning för förbättrad patientsäkerhet. Även fokus på tonåringars självskador med läkemedel, något som ökar. Möjligheter samt utmaningar inom läkemedelsområdet: konferens den 3 december 2026 om Nationella läkemedelsstrategin: Konferensen om nationella läkemedelsstrategin. <u>Löf:</u>
--	--	--

		Löf ser en ökning av antalet anmälningar och framför allt i åldersgrupperna 0–19 år och 20–39 år. Även ett förändrat anmälningsmönster: anmälan lämnas in i snar anslutning till att vården har getts. Lägre ersättningsfrekvens i dessa ärenden. Arbetet med modellen om mått och mätetal fortsätter att utvecklas. Publicering av vägledningen ”Det andra offret” i våras. Kompletterande material kommer i nästa vecka och intresset är mycket stort. ”Hövlighet räddar liv”: samarbete inlett där material ska tas fram. <u>NSG Patientsäkerhet:</u> Verksamhetsplan för 2027 och 2028 sätts just nu. Introduktion till arbete med patientsäkerhet samt Vägledning för patient och närstående medverkan i patientsäkerhetsarbete ska revideras under 2027. Ser för närvarande över möjligheter och uppdrag att samverka med kommunerna. Fem nationella arbetsgrupper (NAG) är knutna till NSG patientsäkerhet just nu. På Aktuellt om patientsäkerhet den 15 oktober kommer den uppdaterade mallen för patientsäkerhetsberättelsen att presenteras: Aktuellt om patientsäkerhet – Uppdaterad mall för patientsäkerhetsberättelsen. <u>Patientnämnderna:</u> Finns representerade i patientrådet hos Vård- och omsorgsanalys och har lämnat in ärenden som rör egenvård. Arbete med IVO pågår för att identifiera 2027 års analysområden. 2025 års analys rörde ärenden där patienten är 80 år och äldre, publicerades i juni: Upplevelser av otillräcklig samordning och trygghet i vården av äldre. IVO:s och patientnämndernas bilder är samstämmiga. Dialog med Löf kring trenden med ökande antal ärenden, vilket patientnämnderna också ser. <u>Socialstyrelsen:</u> Intensivt arbete i regeringsuppdrag Nationell struktur för uppföljning av vårdsador, VRI och följsamhet till vårdhygieniska rutiner. Detsamma i regeringsuppdrag att stärka patientsäkerheten genom säkerställd kunskapsnivå – kopplar till Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer. Utvecklingsarbete med nya områden pågår kopplat till webbplatsen Samlat stöd för patientsäkerhet, bland annat kopplat till tandvården och psykiatrin. Sedan september ger Socialstyrelsen ut ett nyhetsbrev kopplat till myndighetens patientsäkerhetsarbete, prenumeration kan ske via denna sida: Nyhetsbrev patientsäkerhet <u>SBU:</u>
--	--	--

			Myndigheten önskar ett fortsatt uppdrag kopplat till nära vård. Två förstudier om vårdövergångar har publicerats: Insatser och arbetssätt för en mer effektiv övergång från barn- och ungdomspsykiatri till vuxenpsykiatri samt Insatser och arbetssätt för en mer effektiv övergång till specialiserad vård. I övrigt arbete med metodutveckling, vilket kommer att bidra till SBU:s arbete med patient-säkerhet. <u>Följande framkom bland annat under diskussionen:</u> • Antibiotikaforum 18 november 2026, kl. 9-12 är digitalt, program och anmälan här. • Flera aktuella regeringsuppdrag pekar på vikten av samordning och samverkan, exempelvis de kopplade till arbetsmiljö, kompetens och patientsäkerhet, liksom det om nationell struktur för uppföljning. • Ökande inflöden av klagomål, anmälningar till patientnämnderna respektive Löf. • Hos Löf ses stigningen i åldersgrupperna 0–19 år samt 20–39 år. Löf ser att ersättningsfrekvensen inte är högre i de åldersgrupper där anmälningsfrekvensen ökar. • Även vårdgivarna ser en trend med ökat antal klagomål. • Orsakerna behöver analyseras, men det är i grunden positivt att man anmäler. Kännedom finns om mörkertal när det kommer till vårdskador.
4.	Fördjupningstema – Hemmet som vårdplats	SBU	Genomgång av pågående uppdrag: Hemmet som vårdplats – faktorer som kan främja respektive hindra en god och säker vård i hemmet. Många vårdinsatser flyttas från specialistvården till primär- och hemsjukvården. Med anledning av det aktualiseras flera centrala frågor, bland annat om vårdinsatserna är effektiva och säkra i den nya kontexten, hur vården kan organiseras för att erbjudas med individen i centrum samt hur hemmet fungerar som vårdplats. Fokus i projektet: faktorer i den fysiska miljön som kan främja respektive hindra en god och säker vård. Det handlar exempelvis om hemmets storlek, planlösning, skick, arbetsytor i relation till arbetsuppgifter, medicinsk utrustning, hjälpmedel, tjänster för kommunikation. Fokus ligger på vårdtagaren, inte personalens arbetsmiljö (som får studeras i annat projekt). <u>Följande framkom bland annat under diskussionen:</u> • Projektet kräver en annan typ av metod än vad myndigheten är van vid. Använder sig av ”mixed methods review”. • Vad avses med ”medicinsk utrustning”? Är det medicintekniska produkter man menar? Hjälpmedel har en avsedd

			användning. På ett sjukhus finns exempelvis reservkraft och det finns inte i ett hem. • I detta fall är det en direkt översättning av ”medical equipment”. • Termer och begrepp är viktiga i sammanhanget. Produkter från hela marknaden används, men de (produkterna) används i andra ändamål än de från början avsedda. • Går det att undersöka detta utan att ta hänsyn till personalen arbetsmiljö? • De två hänger givetvis ihop, men perspektivet i detta projekt är: ”blev vården säker för patienten?”. När rapporten är publicerad, kommer det finnas ett stort behov av att undersöka detta vidare utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.
5.	Nationella patientsäkerhetsdagen	Charlotta George	Nationella patientsäkerhetsdagen genomfördes den 15 september 2026 med drygt 600 deltagare. Flera aktörer i nationella råd deltog som utställare. 2027 genomförs dagen den 21 september på Münchenbryggeriet med möjlighet att ta emot 700 deltagare. Värdefullt om rådet kan diskutera konferensen framåt på kommande möte.
6.	Planering heldagsmöte 12 november	Charlotta George	Planering av heldagsmötet den 12 november. <u>Följande framkom bland annat under diskussionen:</u> • Det skulle vara av värde att höra vad IVO och patientnämnderna ser i sina analyser. • Fortsätta diskutera SBU:s uppdrag, Hemmet som vårdplats. • Planeringen tas vidare i andra forum.
7.	Planering av 2027 års möten	Charlotta George	<u>Förslag på mötesdatum 2027:</u> 25 februari (torsdag), digitalt möte 13–16 1 juni (tisdag), fysiskt heldagsmöte 9–16 30 september (torsdag), digitalt möte 13–16 9 december (torsdag), fysiskt heldagsmöte 9–16 Kalenderbokningar/Save the date skickas ut.
8.	Summering och avslut	Charlotta George	Socialstyrelsen kommer att delge samtliga deltagare powerpointpresentationen och protokoll.